

Ordutegi-aldaketaren gorabeherak

Jende askoren bizimoduan eta ohituretan hainbat eragin izaten ditu urtean bitan egiten den ordu-aldaketak.

Gai hori aitzakia hartuta, ariketa hauek proposatzen dizkizugu:

- Galderei erantzunez, talde txikian, zure esperientziaren eta iritziaren berri eman, labur-labur.
- Audioa entzun ondoren, egiak eta gezurrak identifikatu.
- Testua irakurri eta gaiari buruzko iritzia eman.

Ordu-aldaketaren eraginak

Urriaren amaieran, ohi legez, erlojuan ordubete atzeratu beharko dugu. Askorengan ordu-aldaketa horrek hainbat ondorio sortzen ditu. Eta zuregan? Jarri talde txikian eta erantzun:

Ordu-aldaketa horrek zer eragin izaten du zuregan? aldartean, zure eguneroko errutinetan...

- *Arratsaldea askoz gutxiago aprobetxatzen dut.*
- *Eguzki-ordu gutxiago izatean, batzuetan tristura eragiten dit.*
- *Ez dut eraginik nabaritzen.*
- *Goizetan lehenago esnatzen naiz*
- *(...)*

Ordutegi-aldaketaren ondorioak

Zer onura edo kalte eragiten ditu ordutegi-aldaketak? Orain, horretaz hitz egingo digu Xabier Estebanek. Audioa behin entzunda, adierazi beheko esaldiak egiak ala gezurrak diren. Ondoren, alderatu emandako erantzunak talde txikian eta okerrak zuzendu.

<https://labur.eus/QX7wt>

	Egia	Gezurra
Makro-erreferendumen ondoren, Europako Batzordeak Europako Parlamentuari proposatuko dio ordu-aldaketarik ez egitea.		
Ordu-aldaketaren defendatzaileen argudio nagusia da energian aurrezteak lortzen dugula.		
Ordu-aldaketarekin energia-elektrikoa ez ezik bestelako teknologiak ere gutxiago erabiltzen ditugu.		
Ordu-aldaketaren aurkakoek diote energia elektrikoan aurreztu arren, klimatizazioan eta abar gehiago gastatzen dugula.		
Neguko ordu-aldaketan arratsaldeak laburragoak direnez, ohera lehenago joaten gara.		
Garai batean ez bezala, gaur egun argi artifizialak mugak ezartzen dizkigu gure bizimoduan.		
Itxura guztien arabera, Europan udako ordutegia aukeratu nahi da.		

Ordu-aldaketa bai, ez?

Europako Batzordean ordutegi-aldaketarik ez egiteko proposamenari buruz hitz egin dute. Baina, zergatik egin da proposamen hori? Testu honetan, besteak beste, horri buruzko zenbait pista aurkituko dituzu. Irakurri ondoren, erantzun beheko galderei talde txikian.

UDAKO ETA NEUKO ORDU-ALDAKETAK KENTZEA PROPOSATU DU BRUSELAK.

Orratzen dantza eten nahi du Bruselak. Europako Batzordeak proposamen legegilea aurkeztuko du Europako Batasunean, udako eta neguko ordutegien urteroko aldaketa baztertzeko. Egun, energia aurrezteko hartutako neurri bat da, baina hainbat estatu kexu azaldu dira goizean aurreztutakoa gauean gastatzen delako, eta, beraz, proportzioan ez delako ia energiarik aurrezten.

Oraingo erabakiak oinarri bikoitza du: batetik, iragan otsailean Europako Legebiltzarrak onartutako ebazpen bat, «ordu-aldaketak osasunean izan ditzakeen kalteez»; eta, bestetik, ebazpen horri segika, 28 estatutan planteatutako kontsulta.

«Zer duzu nahiago: ordutegi aldaketari eutsi ala kendu?». Hori izan zen uztailaren 4tik abuztuaren 16ra bitartean eginiko kontsultaren galdera nagusia. Behin-behineko datuen arabera, 4,6 milioi pertsonak parte hartu zuten, eta, horietatik, %84k eman zuten ordutegi-aldaketa bertan behera uztearen aldeko botoa.

Horrez gainera, martxoko eta urriko ordutegi-aldaketarekin izandako esperientzia ebaluatzeko ere eskatu zieten parte hartzaileei, eta, atal horretan ere, alde handiz irabazi zuten ordularia aldatzearen kontrakoek: %76k «negatibo» ala «oso negatibotzat» jotzen dute urtean bitan erlojuetako orratzak mugitzen ibili beharra.

Ordu-aldaketa bertan behera uzteko arrazoien artean, hauek nabarmendu zituzten kontsultan parte hartu zutenek: «osasun arazoak», «trafiko istripuen ugaritzea» eta «aurrezte energetikorik eza». Kontsultak, berez, ez du ezertara behartzen, baina parte hartze handiari erreparatuta emaitza errespetatuko dutela adierazi dute Europako Batzordeko buruek.

Ion Orzaiz. www.berria.eus webgunetik hartutako testu-zatia.

Ordu-aldaketarik ez egiteko hainbat arrazoi aipatu dira. Zerrendatu itzazu eta besterik bururatzen bazaizu erantsi zerrendan. Ondoren komentatu talde txikian:

- Ados zaude argudio horiekin? beste arrazoiaren bat erantsi al duzu?
- Ordutegia aldatzearen aldekoa zara ala ez? zergatik?
- Urte osoan zehar ordutegi bera jarraitzea erabakiz gero, zein ordutegi aukeratuko zenuke udakoa ala neguko? zergatik?

Ondorio-adibideak:

- Urte osoan neguko ordutegiari jarraituz gero, energia gehiago aurreztuko genuke agian, baina udan eguzki-orduak gutxituko lirateke.*
- Udako ordutegiari jarraitzea erabakiko balitz, berriz, egunean argi-ordu gehiago izango genituzke eta askoz gehiago aprobetxatu ahalko genuke dugun denbora libre.*

ERANTZUNAK

	Egia	Gezurra
Makro-erreferendumaren ondoren, Europako Batzordeak Europako Parlamentuari proposatuko dio ordu-aldaketarik ez egitea.	✓	
Ordu-aldaketaren defendatzaileen argudio nagusia da energian aurrezteak lortzen dugula.	✓	
Ordu-aldaketarekin energia-elektrikoa ez ezik bestelako teknologiak ere gutxiago erabiltzen ditugu.		✓
Ordu-aldaketaren aurkakoei diote energia elektrikoan aurreztu arren, klimatizazioan eta abar gehiago gastatzen dugula.	✓	
Neguko ordu-aldaketan arratsaldeak laburragoak direnez, ohera lehenago joaten gara.		✓
Garai batean ez bezala, gaur egun argi artifizialak mugak ezartzen dizkigu gure bizimoduan.		✓
Itxura guztien arabera, European udako ordutegia aukeratu nahi da.	✓	

TRANSKRIPZIOA

KAZETARIA.- Badakizu urtean bitan aldatzen dugula ordua. Eta Europako Batzordeak gaur jakinarazi du Jean-Claude Juncker bere presidentearen ahotan. Ba, erabaki duela edo erabakiko duela proposatzea Europako Parlamentuari eta Europako Kontseiluari ordu-aldaketa bertan behera uztea. Eta erabaki hori hartu du azken asteotan egin den makro-galdeketa edo makro erreferendumaren ostean: 4,6 miloi lagunek hartu dute parte, % 80 ordua aldatzearen kontra. Eta orain prozesu luzea abiatu du Europako Batzordeak erabaki honekin. Prozesu hau Batzordeak espero duen bidetik baldin badoa, alegia, Europako Parlamentuak eta Europako Kontseiluak ere berresten badute ordu-aldaketa kentzea berresten badute, herrialde bakoitzak Europar Batasuneko herrialde bakoitzak erabaki ahal izango du gero bere eremu horretan aplikatu ala ez. Baina, Bruselak esperantza du 28ak akordio bateratu batera iristeko esperantza hori du, ezta?

Horri buruz hitz egingo dugu, besteak beste, Xabier Esteban energia aholkulariarekin. Kaixo, Xabier, egun on. Ongi etorri faktoriara.

XABIER ESTEBAN.- Egun on. Bai, eskerrik asko.

KAZETARIA.- Ordu-aldaketa hori defendatzen zutenek argudiatzen zuten energetikoki aurreztu egiten zuela, ezta? edo aurrezteak eragiten zuela ordu-aldaketak. Hala al da?

XABIER ESTEBAN.- Bai, hala da. Berez, nik datu ofizialei buruz hitz egingo dut, eta ametitzen da % 5eko aurrezpena dagoela Europar Batasun osoan, eta diru dezente da.

KAZETARIA.- % 5a aurrezten da beraz, ordu-aldaketari esker?

XABIER ESTEBAN.- Bai, bereziki energia elektrikoaren aurrezpena, argiteria artifiziala gutxiago erabiltzen delako. Zer gertatzen da? Ohitura-aldaketa horiek suposatzen dutela luzatzen direla beste orduetan erabiltzen diren teknologiak, adibidez, berokuntzak, bereziki neguan, ze luzatzen dira halako arratsaldeak etxean zauden ordu horietan. Telebista ere, luzarorako ikusten dugu gauetan. Eta hor, alde ez daudenak, osea, ordutegi-aldaketaren kontra daudenak bai esaten dute "bai aurrezten da energia elektrikoa argitasun artifiziala ez delako erabili, baina beste hori, klimatizazioan eta... beste kontsumoan erabiltzen ari gara. Orduan, hor dator pixka bat gatazka.

KAZETARIA.- Eta % 5 hori, aipatu duzun hori, aurrezten da argi artifizialean, kale-argian nolabait esateko XABIER.- Kale-argian, etxeetan, negozioetan, guztietan, osea, bereziki aurrezpen elektrikoak da eta aurrezpen elektriko hori dagokio argiteria artifizialaren erabilpen urriago horri.

KAZETARIA.- Baina, esate baterako, neguan, ordua aldatzen denean, arratsaldetan lehenago iluntzen du eta horrek behartu egiten gaitu argia piztera.

XABIER ESTEBAN.- Klaro, baina zuk eguna lehenago hasi duzu. Orduan, klaro, azkenean gauza hauekin zer da? Orain dela urte mordo bat nola bizi ziren batez ere abeltzainak eta nekazariak? Eguzkia ateratzen zenean hasten zen eguna eta eguzkia sartzen zenean hor bukatzen zen lana. Gaur egun, argi artifizialari esker luzatu ditzakegu egunak, lan-orduak ere bai, turnoak (laneko txandak) enpresetan. Azkenean artifizialdu (artifizial bihurtu) egin dugu ere gure bizitza.

KAZETARIA.- Beno, entzule batek baino gehiagok idatzi digu, ez duela galdeketa berri izan, baina orokorrean, orain arte jaso ditugun iritzi guztiak ordu-aldaketaren kontrakoak izan dira e, guzti-guztiak, momentuz behintzat, 68866000 gure whatsappen jaso ditugunak ordu-aldaketaren kontrakoak izan dira. Batek galdera bat egiten digu: zein izango da geratuko den ordutegia udakoa ala negukoak?

XABIER ESTEBAN.- Hori erabaki egin behar da, baina dirudienek aukeratu nahi dute udakoa. Eta nik adituen esanetan negukoak izan beharko luke, zentzurik gehiena neguko ordutegia(k) d(u)elako.